

رواق
از شب گذشته در حسینیه امام‌خمینی ^(د) آغاز شد ۶ روز عزاداری برای سالار شهیدان محضر رهبر انقلاب همزمان با فرارسیدن ماه محرم، مراسم عزاداری و سوگواری حضرت اباعبدالله الحسین (ع) همچون سال‌های گذشته از دیشب در حضور مقام معظم رهبری برگزار شد. این مراسم از شب گذشته همزمان با شب هشتم تا شب سیزدهم محرم، به مدت ۶ شب، همراه با اقامه نماز جماعت مغرب و عشا در حسینیه امام خمینی (ره) آغاز شد. طبق اعلام پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، برنامه مراسم عزاداری حسینیه امام‌خمینی(ره) به شرح زیر است: شب اول (شنبه ۱۰ آبان): سخنران حجت‌الاسلام صدیقی و با مداحی آقایان سیدمجید بنی‌فاطمه و مهدی سلحشور شب دوم (یکشنبه ۱۱ آبان): سخنران حجت‌الاسلام پناهیان و با مداحی آقایان بهتاش و علی انسانی شب سوم (دوشنبه ۱۲ آبان): سخنران آیت‌الله خاتمی و با مداحی آقایان ماه رخسار و سعید حدادیان شب چهارم (سه‌شنبه ۱۳ آبان): سخنران حجت‌الاسلام عالی و با مداحی آقایان عاصی و مرتضی طاهری شب پنجم (چهارشنبه ۱۴ آبان): سخنران حجت‌الاسلام قاسمیان و با مداحی آقایان خلع و محمدضاطه‌اثری شب ششم (پنجشنبه ۱۵ آبان): سخنران حجت‌الاسلام رفیعی و با مداحی آقایان مهدی سماواتی و میثم مطیعی
حوزه

نَهضتِ حَسینی «مَذاکره» **نبوده**

آیت‌الله سیداحمد خاتمی، عضو مجلس خبرگان رهبری درباره موضوعات اخیریه که مطرح کرده‌اند امام حسین(ع) در قیام کربلا با دشمنان مذاکره کردند و ارتباط این موضوع با مذاکرات هسته‌ای اظهار داشت: درباره مذاکرات ۵۰۱ موضع ما کاملاً روشن است و همان خطی که ولایت ترسیم کرده بود، باید دنبال شود و از این رو ما در این چارچوب بحثی نداریم و دعاگوی آنها نیز هستیم.به گزارش فارس، آیت‌الله خاتمی ادامه داد: در حادثه عاشورا از روز دوم محرم که سیدالشهدا(ع) وارد کربلا شدند تا عصر روز عاشورا که روز شهادت حضرت بود، مذاکراتی با دشمن بر سر توقف جنگ صورت نگرفت البته نصیحت بوده است و حضرت با عمر سعد صحبت کردند.عضو مجلس خبرگان رهبری با اشاره به گفت‌وگوی امام حسین(ع) با عمر سعد و اقرار عمر سعد به جایگاه امام حسین(ع)، گفت:او با این حال گفت اگر به سمت شما بیایم روایت امولام را مصداقه خواهد کرد. سیدالشهدا فرمود من جبران خواهم کرد.او گفت یزید خله مرا خراب خواهد کرد،این یزید ملکر ری را از من خواهد گرفت، من گرسنه گندم ری هستم که سیدالشهدا فرمودند از این گندم یک دانه هم به دهن تو نمی‌رسد. وی با طرح این پرسش که آیا نام چنین گفت‌وویی مذاکره است یا نصیحت؟ ادامه داد: سیدالشهدا روز عاشورا حداقل دو مرتبه سخنرانی داشتندوهمین فرمایشاترامطرح کردند بنابراین در تحلیل نهضت حسینی اینکه بگوییم مذاکره‌ای بوده است تحلیل مناسبی نمی‌دلم البته صحبت بصورت گرفته که الزام به معنای مذاکره نبوده است.

ادامه پیگیری افزایش ظرفیت تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد
سیدحسین حسینی، مدیرکل دفتر گسترش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از پیگیری بحث افزایش ظرفیت تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد توسط مراجع مربوط خبر داد و گفت: مراجع نظارتی مانند شورایعالی انقلاب فرهنگی و مجلس در حال پیگیری این مساله هستند. به گزارش تسنیم، وی افزود: وزارت علوم هم در حال پیگیری و بررسی این موضوع است. قاسم جعفری، سخنگوی کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی نیز درباره ارائه اسناد دانشگاه آزاد درباره افزایش ظرفیت دکترا به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس، گفت: قرار بوده مسؤولان این دانشگاه مدارک را تا روز چهارشنبه در اختیار کمیسیون آموزش قرار دهند.

در ماه‌های محرم و صفر

انتشارات صدرا

مرکز نشر آثار استاد شهید مطهری

کتاب نفیس «حماسه حسینی»

را با تخفیف ویژه ۳۰درصد عرضه می‌دارد.

تهران: ۳۳۹۵۴۳۸۰ - ۶۶۹۶۱۶۴۵ - ۲۲۸۵۲۴۸۹

قم: ۳۷۷۳۱۵۲۲ - ۰۲۵

آیا گفت‌وگوهای هسته‌ای با وساطت پادشاه عمان به نتیجه می‌رسد؟

اسرائیلی‌ها: توافق قطعی است!

گروه سیاسی: گفت‌وگوهای ایران و آمریکا بر سر برنامه هسته‌ای کشورمان که از مسقط شروع شده بود، به نظر می‌رسد قرار است در دور نهایی نیز در همانجا خاتمه یابد. گفت‌وگوهای محرمانه ایران و آمریکا قبل از آغاز رسمی دوره ریاست جمهوری حجت‌الاسلام حسن روحانی با میانجی‌گری‌های سلطان قابوس، پادشاه عمان آغاز شده بود و به نظر می‌رسد در حالی که تنها ۲۰ روز تا مهلت نهایی توافق هسته‌ای باقی مانده، در همان عمان خاتمه یابد.

قرار است ایران و آمریکا به عنوان آخرین دور از گفت‌وگوهای هسته‌ای در مدت زمان تعیین شده برای رسیدن به توافق، ۱۸ و ۱۹ آبان بار دیگر در عمان جلساتی را با حضور وزرای خارجه ۲ کشور و همچنین کاترین اشتون، هماهنگ‌کننده سیاست خارجی اتحادیه اروپایی داشته باشند. با این حال به نظر می‌رسد صهیونیست‌ها زودتر از هر کس دیگری نتیجه نهایی این گفت‌وگوها را پیش‌بینی کرده‌اند. رسانه‌های صهیونیستی معتقدند در این دور از گفت‌وگوها نتیجه نهایی حاصل خواهد شد. روز پنجشنبه بود که اعلام شد رایس با «یوسی کوهن» مشاور امنیتی «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم‌صهیونیستی دیدار کرده است. در این دیدار که ایران موضوع غالب بوده، دو طرف بر همکاری‌های دوجانبه در مسیر مذاکرات هسته‌ای با ایران تأکید کرده‌اند. در پیانیه بعد از این دیدار آمده بود: «هیأت آمریکایی در این جلسه، بر تعهد ایالات متحده نسبت به بازداشتن ایران از دستیابی به سلاح هسته‌ای تأکید کرد و طرفین تلاش‌های دیپلماتیک جاری از سوی ۵+۱ و اتحادیه اروپا برای رسیدن به راه‌حل جامع را مورد بررسی قرار دادند، راحلی که از مسیر صلح‌آمیز و قابل راستی‌ازمایی، نگرانی‌های جامعه بین‌الملل درباره برنامه (هسته‌ای) ایران را برطرف سازد». ساعاتی پس از این دیدار بود که پایگاه المانیئور به نقل از یک منبع اسرائیلی نوشت ارزیابی تل‌آویو از دیدارهای اخیر با مقامات آمریکایی این است که توافق تقریباً قطعی است.

■ **ادامه گفت‌وگو در زادگاه مذاکرات محرمانه** بعد از اعلام شدن توافق اولیه هسته‌ای ایران و آمریکا، مسؤولان آمریکایی که بشدت از این اقدام خوشحال بودند، ابعاد زیادی از گفت‌وگوهای محرمانه میان مقام‌های مسؤول در وزارت خارجه آمریکا و ایران را فاش کردند. به گفته این مقام‌های مسؤول، نخستین بار قبل از آغاز دوران ریاست جمهوری حسن روحانی بود که افرادی از وزارت امور خارجه ایران با کارشناسان آمریکایی در هتلی در مسقط پای میز مذاکره نشستند. آنها عقیده داشتند برای رسیدن به نتیجه، هسته‌ای باید با مهره اصلی در این میدان یعنی آمریکا گفت‌وگو و مذاکره مستقیم داشت. بعد از روی کار آمدن دولت

گروه سیاسی: در شرایطی که یک ارزیابی داخلی که تایید برخی نمایندگان مجلس را نیز در پی داشته از حصول برخی توافقات میان ایران و آمریکا در موضوع هسته‌ای (د عبور از بعضی خطوط قرمز) خبر داده‌اند، این موضوع به نحوی دیگر مورد اشاره رسانه‌های غربی نیز قرار گرفته است. رسانه‌های خارجی که تا همین چند روز قبل از احتمال تمسید مذاکرات هسته‌ای می‌گفتند، به مرور از اخبار و شنیده‌های خود درباره افزایش احتمال توافق هسته‌ای می‌گویند. به گزارش «وطن‌امروز»، اشاره به برخی توافقات میان ایران و غرب بر سر مسائل هسته‌ای پیش از این نیز مورد اشاره منابع غربی قرار گرفته بود که البته سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان آن را تکذیب کرد اما بیان این ادعا توسط رسانه‌های غربی در شرایطی که تنها هفته تا زمان ضرب‌الاجل تعیین شده مانده قابل توجه است. منابع مطبوعاتی در آمریکا ادعا کردند مذاکرات ایران و طرف آمریکایی در قالب مذاکرات تهران و گروه ۵+۱ در حال رسیدن به راه‌حل میانه‌ای است که براساس آن ۴ هزار دستگاه سانتریفیوژ برای مدت ۳ تا ۵ سال باقی می‌ماند. به گزارش فارس، «بویود ایگناتیوس» نویسنده و خبرنگار روزنامه «واشنگتن پست» آمریکا در گزارشی اعلام کرد که مذاکره‌کنندگان ایرانی و آمریکایی از طریق کانال‌های غیرآشکار در حال مذاکره هستند و تلاش می‌کنند به راهکاری میانه درباره مذاکرات هسته‌ای برسند. ایگناتیوس در گزارشی که روز

جديد، اولین رهبری که به دیددار ایران و روحانی

رئیس‌جمهور کشورمان آمد سلطان قابوس بود. او می‌دانست درصورت ادامه روند مذاکرات محرمانه ممکن است اتفاقاتی در خصوص پرونده هسته‌ای کشورمان افتاده و راه برای توافق نهایی باز شود. این دیدارها با افزایش روابط تجاری و سیاسی ایران و عمان روند سریع‌تری به خود گرفت. در این مذاکرات آنطور که آمریکایی‌ها گفته‌اند ویلیام برنز، معاون جان کری نیز حضور داشته و در پایان این ملاقات‌های محرمانه خاطر‌نشان کرده است ایران در حال حاضر آماده برگزاری گفت‌وگوهای جدی در خصوص پرونده هسته‌ای‌اش است. ویلیام برنز به همین دلیل با وجود بازنشست شدن هنوز هم یکی

از گفت‌وگوکنندگان هسته‌ای با ایران است. جیک سالیوان، یکی دیگر از مقام‌های مسؤول در وزارت خارجه آمریکا نیز از جمله همین گفت‌وگوکنندگان بوده که تا آخرین دقایق نیز با وجود اینکه به صورت رسمی در مذاکرات حضور نداشته اما

با حضور در هتلی در نزدیکی محل اقامت دیپلمات‌های آمریکایی، به سرعت به ردوبدل کردن اخبار و پیام‌ها میان مسؤولان آمریکایی و اتحادیه اروپایی می‌پرداخته است. همه این اتفاقات و برنامه‌ریزی‌ها دست به دست هم داد تا در نهایت توافق اولیه هسته‌ای میان ایران و کشورهای عضو گروه ۵+۱ شکل بگیرد. درست در همان زمان که در کاخ سفید، اوپاما به صورت تلفنی خبر توافق را شنید و مشاورانش با خوشحالی هورا می‌کشیدند،

■ ■ ■

وزارت امور خارجه اعلام کرد

تکذیب توافق با ۹ هزار سانتریفیوژ

موسویان، مذاکره‌کننده سابق ایران می‌گوید در صورتی که طرفین نتوانند تا ضرب‌الاجل (۳ آذر) به توافق برسند، باید برای تعیین «میزهای عملی ایران» به ژانوس بین‌المللی انرژی اتمی مراجعه کنند. موسویان می‌گوید: «آنها به یک داور نیاز دارند». در همین ارتباط قرار است روزهای یکشنبه و دوشنبه ۹ و ۱۰ تانمبر (۱۸ و ۱۹ آبان)، نشست مشترک «جان کری» و «محمدجواد ظریف» وزرای خارجه ایران و آمریکا با حضور «کاترین اشتون» هماهنگ‌کننده امور سیاست خارجی اتحادیه اروپایی در مسقط، پایتخت عمان برگزار شود. وزارت خارجه آمریکا اعلام کرده است این دیدار در چارچوب مذاکرات ایران و «۵+۱» برگزار می‌شود.

■ **وزارت امور خارجه: دروغ است**

امسا انتشار این گزارش واشنگتن پست با واکنش وزارت امور خارجه ایران مواجه شد. به گزارش «وطن امروز»، یک مقام مسؤول نزدیک به تسیم مذاکره کننده هسته‌ای کشورمان در پاسخ به سوال خبرنگاری درباره مطالب منتشره در روزنامه واشنگتن پست درباره توافق در زمینه تعداد سانتریفیوژها اظهار داشت: مطالب منتشره درباره توافق در زمینه تعداد سانتریفیوژها مورد تایید نبوده و تکذیب می‌شود. وی افزود: جمهوری

■ ■ ■

مشاور ظریف: توافق نکنیم بدبخت می‌شویم!

مجلس نمایندگان، دولت آمریکا هم مجبور خواهد بود بر موج تندروها سوار شده و از هر گونه توافق با ایران انتقاد کند تا به‌اصطلاح نزد رای‌دهندگان کم نیآورد. در ایران هم اقتصاد و صنعت که نیمه جانی گرفته‌اند دوباره با مشکلات قبلی روبرو می‌شوند و داسنان‌های غمناک کاهش ارزش پول ملی، افزایش تورم و بیکاری تکرار می‌شوند در سطح جهان هم با تشدید تحریم‌ها، هر گونه اراده برای سرمایه‌گذاری در ایران متوقف شده و گسترش روابط تجاری، اقتصادی و صنعتی به فراموشی سپرده می‌شود. در این میان کاهش قیمت نفت هم مزید بر علت شده و سقوط اقتصاد و صنعت کشورمان را تشدید خواهد کرد. در سطح منطقه هم به جای همکاری، شاهد افزایش تنش و گسترش ناآرامی و تروریسم از نوع داعش خواهیم بود. اینها و ده‌ها نکته دیگر به گروه ۵+۱ و ایران دیکته می‌کنند که «توافق نه یک انتخاب بلکه یک ضرورت» است. شاید این ضرورت باعث شود طرفین رو

خود را تعطیل نمی‌کند و به درخواست‌های فراتر از قانون و توافق اولیه هسته‌ای نیز عمل نخواهد کرد. با این حال آمریکایی‌ها هنوز هم امید دارند در دقایق پایانی اتفاق جدیدی در عرصه سیاست‌گذاری هسته‌ای ایران بیفتند. هنوز هم اختلافات زیادی میان گفت‌وگوکنندگان وجود دارد اما به نظر می‌رسد جان کری این بار با رفتن به همان نقطه اولیه شکل‌گیری نطفه مذاکرات محرمانه و البته دوستانه به دنبال تأثیرگذاری بر روند مذاکرات هسته‌ای است. قرار است وزرای خارجه ایران و آمریکا و هماهنگ‌کننده سیاست خارجه اتحادیه اروپایی یعنی کاترین اشتون، روز ۱۸ آبان دوباره در مسقط دور هم جمع شوند تا بلکه به راه‌حلی برای رسیدن به نتیجه نهایی برسند. وزارت خارجه آمریکا هم روز جمعه تأیید کرد کری بعد از دیدار با همتایان فرانسوی و چینی خود در پاریس و پکن، راهی عمان می‌شود. «بیل (ویلیام) برنز» که این هفته رسماً از وزارت خارجه آمریکا بازنشسته شد، به دلیل نقشی که در مذاکرات با ایران داشته، همچنان به عنوان مشاور، کری را در این سفر همراهی می‌کند. «وندی شرمن» معاون وزیر خارجه آمریکا و «جیک سالیوان» هم به عنوان مشاور تیم آمریکایی، همراه با کری پای میز مذاکره خواهند نشست. این سفر البته بعد از دیدار آمانو، مدیر کل ژانوس بین‌المللی انرژی اتمی با کری در واشنگتن است. آمانو از جزئیات صحبت‌های خود با جان کری خبری به رسانه‌ها نداده است اما به نظر می‌رسد قرار است اتفاقات جالب توجهی در این دور از مذاکرات در مسقط بیفتد و شاید پیش‌بینی رسانه‌های صهیونیست در این باره به وقوع بپیوندد.

اسلامی ایران همواره بر حقوق کامل خود در بهره‌گیری از فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای و همزمان هرگونه اقدام در زمینه شفاف‌سازی تأکید کرده است. واکنش وزارت امور خارجه به این گزارش واشنگتن پست در حالی است که به خوبی تغییر روند گزارش‌دهی از مذاکرات هسته‌ای چه در ایران و چه در رسانه‌های خارجی، مشهود است به‌گونه‌ای که همانگونه که گفته شد، اکنون ۳ هفته مانده به پایان مهلت ۴ ماهه، احتمال توافق بسیار بیشتر از احتمال تمسید مذاکرات است. علی‌اکبر ولایتی از افراد نزدیک به حسن روحانی و کسی که به گفته هاشمی، ظریف شاگرد اوست نیز از تمایل ایران برای به نتیجه رسیدن مذاکرات گفته است. ولایتی دیروز در حاشیه دیدار با وزیر خارجه نروژ در جمع خبرنگاران، اظهار داشت: نظر جمهوری اسلامی ایران این است که هرچه زودتر این مذاکرات به نتیجه برسد، همانطور که در کنفرانس ژنو پیش‌بینی شده بود و در عین حال می‌گویم هیچگاه جمهوری اسلامی ایران از مذاکره روی‌گردان نیست، وی افزود: هیچ نقطه شک‌برانگیزی درباره کاربرد نظامی انرژی هسته‌ای در ایران دیده نشده است و ما می‌خواهیم هرچه زودتر مذاکرات به پایان برسد. این اظهارنظر‌ها در حالی است که جان کری روز پنجشنبه در نشستی که به میزبانی نشریه اتلانتیک برگزار شد، تقریباً رئوس مسائل اختلافی با ایران را مطرح کرد. کری ۴ موضوع اراک، فردو، نظنز و اقدامات پنهان یا همان بازرسی‌ها را مطرح کرد.

■ ■ ■

حقوق بشر
محمدجواد لاریجانی مطرح کرد انتقاد از نگرانی‌های متناقض کشورهای غربی محمدجواد لاریجانی مطرح کرد روز جمعه در قامت رئیس هیأت عالی‌رتبه حقوق بشری ایران گزارش دوره‌ای بررسی جهانی کشورمان را ارائه کرد با اشاره به حساسیتی که برخی کشورهای غربی نسبت به فرقه بهائیت در ایران دارند، گفت: من تعجب می‌کنم و همیشه این سوال برابم مطرح است که این کشورها، اینقدر که نگران این اقلیت هستند چرا نگران اکثریت ملت ایران که تحت شدیدترین تحریم‌های غیرانسانی همین کشورها قرار دارند، نمی‌شوند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ستاد حقوق بشر، لاریجانی با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی ایران بارها اعلام کرده است بهائیت، براساس قانون اساسی جزء اقلیت‌های مذهبی مانند کلیعی، مسیحی، آشوری، زرتشتی و… محسوب نمی‌شود، گفت: با این همه این کشورها مرتبا از این فرقه به‌عنوان اقلیت مذهبی یاد می‌کنند و سعی دارند القا کنند آنها در شرایط سختی بسر می‌برند حال آنکه جمهوری اسلامی ایران با آنها مثل شهروندان دیگر رفتار می‌کند. لاریجانی در ادامه گفت: خوب است این کشورها که اینقدر سنگ اقلیت بهایی را به سینه می‌زنند این موضوع را هم در نظر بگیرند که دانشجویان ایرانی هم‌اکنون به بهانه تحریم، امکان دسترسی به دوره‌های آموزش عالی در رشته‌های خاص از جمله رشته‌های فیزیک اتمی، رشته‌های مرتبط با آن و فناوری‌های پیشرفته را ندارند و به تازگی یکی از همین کشورهای اروپایی مانع از ادامه تحصیل برخی دانشجویان ایرانی شده است.
اخبار

رسانی پس از خروج از دادگاه انقلاب:

نامه ۱۱۰ نماینده مجلس درباره مهدی هاشمی را به قاضی پرونده دادم

حجت‌الاسلام حمید رسایی پس از خروج از دادگاه انقلاب در جمع خبرنگاران درباره علت حضور خود در این مجتمع قضایی اظهار داشت: من نامه حاوی امضای ۱۱۰ نماینده درباره پرونده مهدی هاشمی را تقدیم رئیس شعبه کردم زیرا مخاطب این نامه قاضی پرونده بود. به گزارش تسنیم، وی ادامه داد: ما همانطور که اعلام کردیم مسیر این پرونده با فشارهایی که روی آن رصدم می‌کنیم و داندستان کل کشور بارها اعلام کرده درباره این پرونده روی دستگاه قضا فشار وجود دارد اما بالاخره گاهی نشانه‌ها و قرآنتی پیدا می‌شود که برخی دستگاه‌ها تحت تأثیر فشارها قرار می‌گیرند و تحرکاتی می‌کنند. در هر صورت مجلس، وظیفه نظارتی خود را انجام می‌دهد. رسایی در پاسخ به سوالی درباره درخواست مناظره و کیل مهدی هاشمی گفت: ما برای برگزاری مناظره آماده هستیم اما نه با وکلای مهدی هاشمی بلکه با شخص وی، زیرا وکلا باید هر قدمی که در این پرونده برمی‌دارند حق‌الوکاله می‌گیرند و طبیعی است که به بازارگرمی بپردازند. نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی گفت: پرونده‌ای که ۱۰ میلیارد وثیقه دارد به‌طور قطع حق‌الوکاله بیشتری برایش رقم می‌خورد و دوست ندارم برای حق‌الوکاله وکلای مهدی هاشمی بهانه جدیدی ایجاد کنم تا آنها پول بیشتری بگیرند. وی ادامه داد: هیچ متهم عادی با خودرو و به‌صورت ویژه وارد دادگاه نمی‌شود و از در اصلی تردد می‌کند اما این تردد ویژه نشان می‌دهد آنها نمی‌خواهند با افکار عمومی مواجه شوند.

■ ■ ■

پدرم برای حمایت از رهبری ریاست خبرگان را پذیرفتند

مهدیه مهدوی‌کنی، مسؤول گزینش واحد خواهران دانشگاه امام صادق(ع) و دختر کوچک آیت‌الله مهدوی‌کنی در پاسخ به سوالی درباره پذیرفتن مسؤولیت خبرگان رهبری توسط آیت‌الله مهدوی‌کنی اظهار داشت: پذیرفتن این مسؤولیت فقط به اصرار تکلیفی بود که روی دوششان بود اگرنه حاج آقا می‌گفتند من را با کارهای علمی رها کنید و من نه توانایی بدنی دارم نه علاقه‌ای به این مسائل دارم. اجازه بدهید من به دانشگاه برسم ولی خیلی اصرار بود و واقعا چون تکلیف دیدند باید حمایت از رهبری باشد با این قاطعیت آمدند. به گزارش فارس، وی در پاسخ به این سوال که آیا فتنه ۸۸ را دلیل این موضوع می‌دانید؟ تصریح کرد: بله چون ایشان دوست داشتند کارهای علمی را دنبال کنند ولی به‌خاطر اصرار آقایان و اینطور که من شنیدم ۵۰ نفر از روحانیون خدمت ایشان آمدند یعنی از اعضای خبرگان و علما به ایشان گفتند شما باید این مسؤولیت را بپذیرید که برای‌شان تکلیف شد و به‌رغم اینکه حاکمان خیلی بد بود و آن سال به کمر درد شدیدی هم گرفتار شده بودند، پذیرفتند.

